

2022. október 19. 18. évfolyam 28. szám

MKIK előadás/2. oldal

Winter is coming... /3. oldal

Rendezvények 2023-ban/6. oldal

Azonos feltételeket! /8. oldal

TARTALOM

Szövetségi Hírek

2. oldal

- MKIK előadás

Tag- és társszervezeti hírek

- Danubius kinevezések
- Dietetika100

3. oldal

Külföldi Hírek

- Winter is coming...
- Luxus a vizeken

4. oldal

- Nettó nullás ígéret
- Svájci gasztró ranglista

5. oldal

- Orosz kiber támadás
- Amerikai hotel forgalmak
- Német pontosság

6. oldal

- Jamie Oliver ismét a pályán
- Five Guys
- Rendezvények 2023-ban

7. oldal

- Spontaneitás a király
- Portugál nomád vízum
- Új helyszínválasztási koncepció

8. oldal

- Manifesto Market
- Német munkaerőpiaci barométer

Uniós Hírek

- Azonos feltételeket!

9. oldal

- Booking Holdings / ETRaveli Group

H-1113 Budapest, Bocskai út 77-79.

Tel: +36 1 202 5457 / e-mail: info@vimosz.org

Szövetségi Hírek

MKIK előadás

2022. október 18-án került megrendezésre a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Turisztikai Kollégiumának ülése, melyen szövetségünk a „Munkaerőpiaci kihívások, kezelésük és EU-s projektek” című előadás keretében részletesen kitért az aktuális munkaerőpiaci gondok kezelésében kiemelkedő szerepet játszó készségfejlesztés, képzés témakörökre. A problémák megoldására kíván segítséget nyújtani a turizmus európai készségfejlesztő programja és a hazai, Nemzeti Készségcsoport. A Tourban projektről is kértek tájékoztatást, ebben a résztvevő kis- és középvállalkozások lehetőségeinek javítása a cél a túlturistasodás leküzdése érdekében.

— Tag- és Társszervezeti Hírek

Danubius kinevezések

Átalakult a Danubius Hotels kommunikációs és marketing osztálya. Fabriczki Petrát kommunikációs igazgatónak nevezték ki. A szakember felel a Danubius Hotels külső- és belső kommunikációjáért, a szállodalánc márkáépítéséért és reputációmenedzsmentjéért. Hozzá tartozik a sajtó és média-megjelenések szervezése, a médiaplatformok használata, valamint a toborzás és munkaerő megtartás támogatása. A szállodavállalat marketing területét továbbra is Semperger Judit marketing igazgató irányítja, míg területei a közelmúltban kibővültek az online és hálózati marketing feladatokkal.

Dietetika100

Az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) kampányához kapcsolódóan 2022. október 26-án, harmadik alkalommal kerül megrendezésre „A táplálkozástudomány sokszínűsége” című szakmai konferencia, melynek idei témája: 100 éves Magyarországon a dietetikusképzés. Az esemény helyszínül az OGYÉI Székháza fog szolgálni.

Országos Gyógyszerészeti és
Élelmezés-egészségügyi Intézet

Külföldi Hírek

Winter is coming...

A tél régóta a légi közlekedés gyenge szezonja Európában, viszont idén a magas infláció és az energiaköltségek jelentette további kihívások is megterhelnek néhány légitársaságot, különösen a világjárvány idején indult startupokat. A 2021 júniusában indult norvég székhelyű Flyr startup közölte, hogy drasztikusan csökkenti téli menetrendjét. A légitársaság a tervezett 12 repülőgép helyett csak ötöt vagy hatot fog üzemeltetni, és néhány kulcsfontosságú piac kivételével - köztük Alicante, Barcelona, Párizs és Róma - a szeptemberben kiszolgált 27 célállomás többsége felfüggeszti a járatokat. Egy másik, 2022 júniusában indított norvégiai székhelyű startupnak, bizonytalansága miatt további terhekkel kell szembenéznie. A légitársaság a téltre felfüggeszti a Berlinből és Oslóból Los Angelesbe induló járatait, ami a novembertől márciusig tartó időszakra tervezett kapacitás 28 százalékos csökkentését jelenti. A Flyr közel 61 millió dolláros, a Norse pedig 51 millió dolláros veszteséget szenvedett el 2022 első félévében. A SAS, amely a Flyr és a Norse Atlantic versenytársa is, szeptember 30-án közölte, hogy várakozásai szerint az utasszám a 2023-as pénzügyi évének első felében, vagyis a novembertől 2023 áprilisáig tartó téli időszakban tovább fog emelkedni a járvány előtti szint 90 százalékára. A szabadidős kereslet erős, míg a vállalati kereslet lassabb ütemben tér vissza. Váradi József, a Wizz Air vezérigazgatója szerint pedig az európai légi közlekedés "kereslete meghaladja a korábbi szinteket". A diszkont légitársaság az ötödik legnagyobb európai légitársaság volt az ülőhelyek számát tekintve januártól szeptemberig. A 2021 júniusában indított Play Airlines szerint a légitársaság viszont "pozitív kilátásokkal" várja a telet, különösen az áprilisban indított, az Egyesült Államokba irányuló transzatlanti járat tekintetében. A kereslet továbbra is növekszik az utazók bizalmával, a téli ünnepek alatt és 2023-ban is az utasok folyamatos növekedésére számítanak. (www.airlineweekly.com)

Luxus a vizeken

A Ritz-Carlton Yacht Collection készen áll arra, hogy bemutassa első hajóját. Az eredetileg 2020 januárban átadni tervezett, 298 férőhelyes Evrima október 15-én indult első útjára Barcelonából Rómába. A hajó átadása többször is késett, kezdetben a hajógyári problémák, majd a világjárvány okozta munkaerőhiány és az ellátási lánc problémái miatt. A szuperjacht a Földközi-tengeren, a Karib-tengeren, Közép-

Amerikában és Dél-Amerikában fog közlekedni. Az Evrima, amely görögül "felfedezést" jelent, spa kezeléseket és kényelmi szolgáltatásokat kínál majd, beleértve a szaunát és a gőzfürdőt, a jacht kikötőjéből elérhető vízi sportokat és egy végtelenített medencét. Az étkezési lehetőségek között

lesz egy különleges élmény, amelyet Sven Elverfeld, a németországi Ritz-Carlton Wolfsburg Aqua három Michelin-csillaggal rendelkező éttermének főszakácsa tervezett (www.travelweekly.com).

Nettó nullás ígéret

Társ szövetségünk, a UKHospitality bemutatta "létfonosságú" programját, amelynek célja, hogy az ágazat környezetterhelését 2040-re a nettó nullára vezesse. Az új fenntarthatósági kötelezettségvállalás 10 ígéretet fogalmaz meg négy kulcsfontosságú területen: hulladék, ellátási lánc, készségek és biológiai sokféleség. A kezdeményezés része annak a szélesebb körű törekvésnek, amelynek célja, hogy a vállalkozások - különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) - a vendéglátásban a fenntarthatóság terén vezető szerepet töltsenek be. A UKHospitality fenntarthatósági programjának legfontosabb ígéretei:

- az ágazat 2040-re kitűzött nettó nullás célkitűzéseinek megvalósítása
- a UKH fenntarthatósági útmutatójának terjesztése a tagok körében, amely a kkv-k számára tippeket, sablonokat és bevált gyakorlatokat tartalmazó forrásokat biztosít
- a felesleges egyszer használatos csomagolások megszüntetése 2025-ig
- az élelmiszer-hulladék 50%-os csökkentése 2030-ig
- a fenntarthatósági ismeretek beépítése a vonatkozó képzésekbe
- önkéntes kötelezettségvállalások, az élelmiszer-hulladék, az üvegházhatású gázok kibocsátásának és a vízterhelésnek a csökkentésére és a műanyagszennyezés csökkentésére
- az elektromos áramot töltő pontok elterjesztésének előmozdítása az ágazatban

Svájci gasztró ranglista

Az ágazat 41 legnagyobb üzemeltetője 4 milliárd CHF forgalmat, a második pandémia évnél 9,4%-kal többet ért el. A 2020-as visszaesés 38% volt, ennek ellenére az üzletszám 2019-hez képest többé-kevésbé változatlan maradt 2840 egységgel. Szakmai szövetségük, a GastroSuisse szerint az üzemeltetők mintegy 50%-a vett igénybe áthidaló állami támogatást a válság időszakában. A 41 csúcsvállalat közül 28 svájci eredetű. A legnagyobb szereplő a McDonald's 128 milliárd CHF forgalommal és 11 cég forgalma található a kétszámjegyű milliós frankos tartományban. Fél millió svájci frank volt a negyvenegyedik szereplő forgalma. Új belépője a top 10-nek a repülőgépellátó Gate Gourmet, ami pedig kiesett a 10-ből az a Compass Csoport és már csak tizenegyedik.

Orosz kiber támadás

A múlt hét híre volt, hogy a német államvasút szabotázs akciót szenvedett el. Nagyon profi munkával távolították el a működtetésben fontos, érzékeny kábelek egy részét és kiber támadásra is sor került. Órákra lebénuult Észak-Németország vasúti forgalma. Most az amerikai kiber- és infrastruktúrabiztonsági ügynöksége (CISA) jelentette, hogy számos amerikai repteret ért kiber támadás, ami az orosz Killnet csoportra vezethető vissza, amely támogatja a Kreml akcióit, de közvetlen bekötöttsége nem bizonyítható. A túlterheléses (DdoS) támadás a new yorki LaGuardia reptérrel indult, de kiterjedt a chicagói, los angelesi és az atlantai repterekre is, a repülésbiztonságot nem veszélyeztették, de az utasok információhoz való hozzáférése teljes mértékben leállt.

Amerikai hotel forgalmak

Egy legfrissebb adatfeldolgozás szerint Hawaii 277 szállodája 25 millió 811 ezer dollár átlagforgalmat bonyolított, a ranglista második helyezettje a District of Columbia. Az ő 119 szállodájuk átlagban 21,6 millió dollár forgalmat ért el. Értelemszerűen azok az államok, ahol tömeges szállodai jelenlét van, alacsonyabb átlagforgalmat érnek el, így a ranglista harmadik New York 2314 szállodájának csak 6,3 millió dollár az átlagforgalma, a negyedik Florida 3485 szállodájának pedig 6 millió, Kalifornia 5825 szállodájának 5,2 milliós forgalma csak a lista hatodik helyére volt elegendő.

Német pontosság

Az OAG repülési adatszolgáltató kutatása szerint nyáron Németországban a repülőjáratok kevesebb mint fele tudott pontosan indulni. A legpontatlanabb reptereknek Frankfurt és München bizonyultak. Június-júliusban csak minden negyedik járat tudott időben elindulni annak ellenére, hogy az utasok száma még mindig jóval elmaradt a pandémia előttől. A célállomások közül a késéssel legérintettebb városok Madrid, Antalya, Belgrád és Edinburgh voltak. A legtöbb késés a leszállás és újra indulás közötti időre vezethető vissza, itt volt legészlelhetőbb a személyzethiány. További késések a gépből kiszállás, az üzemanyagszállításra való várakozás, fegyelmezetlen utasok és műszaki meghibásodás miatt léptek fel, a késések mindössze 7%-át okozták a rossz időjárási körülmények. A három legfontosabb repülőársaság az Iberia, az Air Europa és a Finnair voltak e nyáron, az ő landolásaik 73%-a történt pontosan.

Jamie Oliver ismét a pályán

Október 13-án Londonban a Soho-ban megnyílt Jamie Oliver és a Taster cég új közös étterme, a Pasta Dreams. Az étterem koncepciója Click and Collect and Delivery. Oliver magas szintű minőségi követelményeinek és a fenntarthatóságnak maximálisan megfelelő tápanyagok felhasználásával kiszállításra készülnek az étteremben Nagy-Britannia legnépszerűbb olasz inspirációjú ételei. A Taster alapítója Anton Soulier már további londoni és egyéb brit városokbeli és franciaországi nyitásokat tervez.

Five Guys

Az amerikai siker burger koncepció a Five Guys, amely Németországban 34 üzletében 1100 alkalmazottal dolgozik 5 évvel a nyitás után, újabb fordulóponthoz ért. A ramsteini amerikai légitámaszponton nyitja új üzletét, ami 8 hajókonténerből áll és innen kívánják kiszolgálni a bázison és környékén élő 50 ezer amerikaiat. Az új nyitásnak köszönhetően biztosan 50 millió euró fölé emelkedhet németországi forgalmuk.

Rendezvények 2023-ban

Kijött az AMEX 12. globális rendezvény előrejelzése. Az ezt megalapozó kutatás 23 ország 580 rendezvényspecialistájával készült interjún alapul. Főbb megállapítások: a válaszadók 77%-a optimista a rendezvényipar egészségére vonatkozóan, 67%-uk úgy véli, hogy a személyes részvétellel történő rendezvények 1-2 éven belül visszatérnek a pandémia előtti szintre. Néhány régióban a belső és kisebb rendezvények már idén meghaladják a 2019-es szintet. A válaszadók 65%-a szerint 2023-ban növekszik a cégek rendezvény költségvetése. Erős növekedést várnak a személyes részvételű találkozóknál, mivel a szemtől szembe találkozásokat alapvetőnek tartják a termelékenység javítása, csapatok összekapcsolása, a fluktuáció csökkentése és a legtehetségesebb utánpótlás bevonása érdekében. A válaszok 32%-a mondta mindössze, hogy belső találkozók a cég belső helyiségében kell, hogy sorra kerüljenek, 40% más városra tervez, 45% pedig a résztvevők átéjszakázásával is számol. A két év hibrid rendezvényidőszak után a válaszadók többsége panaszkodott a virtuális fáradtságra. Kiemelkedő fontosságúvá nőtt a fenntarthatóság kérdése, 80% gondolja, hogy szervezeten rendezvény tervezésekor számol a fenntarthatóság kérdéskörével. Példaként hozták a papírfelhasználás minimalizálását, amelyben 22% az energiamegtakarítási és hulladékcsökkentési intézkedéseket (19%) és zöld beszállítók igénybevételét (18%).

Spontaneitás a király

Amerikai utazásszakértők körében készült legutóbbi felmérés eredményei szerint az elmúlt két év történései következtében az utazók spontánabban kívánnak utazni. A megkérdezettek 56%-a érkezett már úgy egy reptérre, hogy nem volt lefoglalva előzetesen célállomása. 75% mondja, hogy a pandémia változtatta őket spontánabbakká, 46%-uk állította, hogy az utazás terén kívánnak spontánabbak lenni, ebben az elmúlt két és fél év gátolta őket. 53% foglalt már úgy utat, hogy semmit nem tudott a célállomásról és 46% állítja, hogy izgalmasabb egy spontánul szervezett utazás. Egy spontán út lehet pszichológiailag is előnyös a résztvevője számára, nem beszélve arról, hogy a rendkívül előnyös repülőjegy és szállás ajánlatok pénzügyileg is kedvezővé tehetik az utat.

Portugál nomád vízum

Október 30-tól Portugália új vízumrendszerrel alakított ki a tartósan náluk dolgozni kívánó „nomádok” számára. Az első kategóriába tartozó ideiglenes munkahelyváltoztatók vízumja egy évig lehet érvényes és kérelmükhöz csak azt kell bizonyítaniuk, hogy havi jövedelmük meghaladja a portugál minimum jövedelem (705 euró) négyszeresét és legyen munkaszerződésük vagy bizonylatuk az önfoglalkoztatásról. A másik fajta vízum egy állandó tartózkodási engedélyt biztosít. Portugália nagy reményeket fűz az új megoldáshoz.

Új helyszínválasztási koncepció

Amikor 2006-ban a berlini burger koncepció, a Burgermeister egy korábbi köztoalettdben beindult, komoly média visszhangra talált. Most ismét hallat magáról. Február óta kizárólagos kiszállító partnere az Uber Eats, újonnan nyitott üzletük első napján 585 kiszállítási megbízást teljesített. Az új helyszín telepítési koncepciója figyelembe veszi a kiszállító cég adatait és az étterem kialakítása is aszerint történik, hogy az egyéb vendégek zavarása nélkül a lehető leggördülékenyebben haladhasson az ételkiszállítási tevékenység is. A közeljövőben nyitandó további új éttermek optimalizációja már a kiszállításra történik, ilyen lesz az új kétemeletes központi egységük is. A koncepció kinőtte Berlint, így hamarosan nyitnak Lipcsében, Münchenben, Hamburgban és Kölnben is. 2023 pedig a külföldi nyitások esztendeje lesz: Görögország, Nagy-Britannia, az Egyesült Arab Emírségek és az USA következnek. A növekedés hátterét egy új 3000 négyzetméteres központ, konyha és pékség is biztosítja.

Manifesto Market

Még a hónap vége előtt nyílik Európa legnagyobb vendéglátóipari központja a berlini Potsdamer Platz közelében. A Manifesto Market 4400 négyzetméteren kíván rendkívül változatos gasztronómiai ajánlatot felkínálni. A Berlin szívében rendkívül igényes dizájnnal, a fenntarthatóság figyelembevételével és technológia támogatta gasztronómiával nyíló központ elképesztő változatosságot ajánl. Az elsőként nyíló egységei a WaWa (tradicionális koreai konyha), az Alebrijes Cocina Mexicana (három mexikói testvér tradicionális mexikói konyhája), a Burger Turm burger koncepció és a Harina in Love argentin tapas koncepció lesznek. A központ rengeteg rendezvénylehetőséget is kínál, tíz sör torony köti össze két emeletét, az elsőn Kína, Japán, India és Dél-Korea ételei lesznek megtalálhatóak, de az összesen 22 konyha gyakorlatilag az egész világ ajánlatát nyújtja a különféle bárók, borozó és egy klasszikus amerikai Speakeasy mellett.

Német munkaerőpiaci barométer

Szeptemberben 0,9%-al 97,1 pontra csökkent a munkanélküliségi barométer a német munkaerőpiacon a nürnbergi IAB Intézet felmérése szerint. Ez 2020 óta a legalacsonyabb állás. A barométer a német munkaerőpiac korai indikátorát jelenti, e számok alapján egyértelmű rosszabbodás következik.

Uniós Hírek

Azonos feltételeket!

Az EFFAT és a HOTREC, a szálloda-, étterem-, bár- és kávézószektor európai szociális partnerei üdvözlik az Európai Bizottság azon szándékát, hogy 2022 végéig jogalkotási kezdeményezést terjesszen elő a rövid távú szállásbérleti szolgáltatásokról (STR). A rövid távú szálláskiadás ugyanis a turisztikai ágazat gyorsan gyarapodó elemévé vált és a növekvő professionalizmus ellenére még mindig nagyrészt ellenőrizetlen és szabályozatlan. Ez az új szálláshely-jelenség számos kockázatot és kihívást vetett fel, például tisztességtelen versenyt, biztonsági kockázatokat, be nem jelentett jövedelmet és a megfizethető lakhatásra nehezedő nyomást. A szociális partnerek egyetértenek abban, hogy konkrét intézkedésekre van szükség e kihívások leküzdéséhez, valamint az egyenlő versenyfeltételek és a tisztességes verseny garantálásához. A Bizottság közelgő kezdeményezésének a következőkre kell irányulnia:

- Kötelező vendéglátóhely-nyilvántartási rendszert és kötelező adatmegosztási kötelezettséget kell létrehozni a STR-platformok számára, amelyek a hatóságokat releváns adatokkal látják el
- Olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek célja, hogy a vendégek és a munkavállalók egészségének, biztonságának és védelmének a szabályozott turisztikai szálláshely-szolgáltatásokra már jól bevált intézkedésekhez hasonló szintjét érik el
- Annak biztosítása, hogy az alapvető szabályok minden vendéglátóhelyre (hivatásos és egyenrangú) érvényesek legyenek
- Elfogadásakor garantálja, hogy a jogszabályokat a vendéglátó- és idegenforgalmi szolgáltatások valamennyi szolgáltatója teljes mértékben betartsa hatékony végrehajtás révén, amelyet forrásokkal és jogi felhatalmazással támogatnak, hogy a hatóságok megfelelően végezhesék munkájukat: az ügyfelek védve legyenek, a munkavállalók tisztességes bánásmódban részesüljenek, és jogaik megillessék őket és a felelős vállalkozások tisztességes versenykörnyezetet/egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek

A partnerek határozott meggyőződése, hogy e feladatok beépítése a készülő jogalkotási javaslatba megóvná a vendéglátóipari vállalkozások - amelyek többsége mikrovállalkozás - versenyképességét, az ágazatban dolgozó több ezer munkavállaló munkahelyét és elősegítené a fogyasztók bizalmát (www.hotrec.eu).

Booking Holdings/ETraveli Groups

Az Európai Bizottság Versenyfelügyeleti Főigazgatósága kérte szövetégünk véleményét a főigazgatósági panel tagjaként a Booking következő, az ETraveli Csoportra vonatkozó felvásárlásával kapcsolatban. A válaszokban kifejeztük a lehetséges versenyszűkülésre vonatkozó aggályainkat.